

Kjak

Jóhan Bech Húsgarð
Næmingaráðið í Hoydølum

Líkasæla og ferðsluterror

Vit næmingar og lærarar í Føroya Studentaskúla og HF-skeiði halda, at Hoydalar er eitt gott og vakurt stað at arbeiða og læra og eru glað og takksom fyri tað. Landið eigur og rekur ognina. Skóg-røkt landsins hevur eftirlit við vøkru náttúruni uttan-um. Friðingarmyndugleikar og Umhvørvisstova halda eitt vakið eyga við náttúru, bygging og bygningum í einari hægri eind.

Men tá tað snýr seg um ferðslu, eru Hoydalar misrøktar undir alt lágmark. Í áratíggju er einki gjørt við vegin oman í Hoydalar. Hann

minnir um dyrkingarvegir úti í landsins minstu bygd-um. Bilar mugu slaka ferðina, tá teir møtast. Næmingar og lærarar til gongu vága liv, serliga í myrkri um veturin, og noyðast at leyða niðan ella oman av vegnum fyri ikki at verða yvirkoyrd.

Vit tosa ikki um smábygd ella útoyggj, men um dagliga arbeiðsplássid hjá 850 fól-um. Tað eru líka nógv fól-um, sum búgva á t.d. á Strondum ella í Leirvík, sum nú fær breiðu gjøgnumkoyring nummar 3 (fyri 50 mió kr).

Hoydalar er størsta arbeiðspláss í landinum,

størri enn Landssjúkrahúsið.

Í ár kann skúlin hátíð-arhalda, at hann fyllir 75 ár í hølum, ið vórðu bygd til 300 næmingar, sum í dag hýsa 751 næmingum og 100 starvsfólkum. Alt við fyrbilsætlanum, til illusiónin í Marknagili verður veruleiki.

Yvir 90% av næming-um og lærarum í Hoydølum búgva 2 km og longri burtur frá hesum landsins størsta arbeiðspláss.

Hesi 850 fólkinu úti í 'óbygðum' sleppa ikki at koyra til arbeiðis anno 2012, tí økið um skúlan er nú

parkeringssona við eini 40(!) básum ialt - umframt einum 'grótkasti' við pláss fyri 20 bilum.

Arbeiðið at gera bilstøðu-pláss har varð steðgað við makt fyri 5 árum síðan.

Av hvørjum og hví? Nú geva parkerings-vørðarnir hjá býráðnum eigarum av bilum uttan fyri básarnar og 'grótkastið' bótur.

Eitt og hvørt arbeiðs-pláss tryggjar starvsfólk-um parkeringspláss. Eitt er at tosa um, hvussu tætt vit sleppa at arbeiðsplássinum, tá tað liggur í býnum, men

eisini vegir nærhendis Hoy-dølum eru nú parkerings-sonur.

Landið hevur víst vegum og parkering í Hoydølum eina karvandi líkasælu. Tey siga at bussarnir er ókeypis til at gera sær dælt av. Men eisini við gøtunum í Hoydølum ræður líkasælan, tí vit ikki sleppa oman eftir gøtunum um veturin, ið eru glíðibreytir, tí salting skað-ar trøini. Annars sleppa ikki fleiri inn í teir yvirfyltu bussarnar.

Men sonuparkering er reinur terror frá býráðsins síðu móti fólki, sum mugu

sita vát til arbeiðis, tá tað regnar, ella tey eru dottin í hálku, tí tey sleppa ikki teir 2-5 km til arbeiðis í bili.

Vit í Næmingaráðnum heita við hesum á Tórshavnar býráð um at linka krøvini til parkering. Tað skuldi ikki verið neyðugt at mint á, at í Hoydølum arbeiða 850 fól-um, og av teimum eru 400 næmingar og lærarar sum búgva og velja í Havn.

Vónandi gongur býráðið okkum á møti og loysir trupulleikan við parkering.

Jákup av Skarði

Ikki bert bygdar-politikk í býráðið

Eg havi í aðrari grein lýst nakrar tankar um lokal-politikk, og tá hugsi eg bæði um Nólsoynna og hinar bygdinar í Tórshavnar kommunu. Eydnast mær at gerast býráðslimur, hugsi eg eisini felagspolitikk og tað, ið eg meti mennir høvuðsstað-in allan.

- bústaðarmøguleikar
Tórshavnar kommuna má standa á odda at bjóða borgarum heim úr útlond-um. Talan kann vera um før-oyingar, ið hava verið burtur í lestrarørindum. Talan kann eisini verða um lesandi, ið síggja móguleika at lesa í Føroyum.

Í minum tonkum er, at til dømis MFS setir seg saman við býráðnum við nøkrum aktuelum tørvs-lýsingum.

Sjálvsagdur lutur í hes-um er, at bíligir íbúðar-møguleikar eru. Eg hugsi

her um kømur og íbúðir, ið kommunan kann leggja rygg til at leiga út og sum hóska nútíðini. Fleiri við mær hava roynt ymsar leiguíbúðir, ið kunnu verða ymsar í kvali-teti og við ótryggleika um, hvussu leingi til bar at leiga.

Kommunan hevur orðað eina leiðreglu, ið skal tryggja góða skipan, men neyðugt er at hon verður fylgd betur upp.

- grøn orka
Vindmylluverkætlanin í Nólsoy er nú komin so mikið áleiðis, at myllan stendur uppi og fyrstu húsini eru knýtt í royndarskipanina - fyrsta dagin fer hon vónandi at mala.

Tórshavnar kommuna eigur at fylgja hesum privata iniciativi og seta fram øki, ið hugsandi eru at bjóða fram til vindmyllur.

Fyrstu mongu árin er tal-

an helst ikki um sparingar, men heldur kappingarførar prísir, og at vit hugsa um grønu orkuna.

Harafturat kundi eg hugsað mær, at royndir við el-drivnum bussum vórðu lýstar, eisini við atliti at móguleikanum at hesin streymur kom frá vindmyllu.

- reint og ruddiligt umhvørvi

Tað er av alstórum týðningi fyri trivnaðin, at vit liva í einum reinum og ruddiligum høvuðsstaðarøki.

Tí taki eg fult undir við teimum átøkum, kommunan higartil hevur staðið fyri. Men vit mugu ansa eftir at halda á og menna tiltøkini.

At skilja ruskið er ein part-ur, at sleppa av við ruskið er ein partur, men kanska er størsti parturin nú at sleppa av við fløskur á einum stað og fáa pantið við sær.

Eg ynski harafturat, at hundaeigarar hava hóskaði øki, har hundar kunnu renna leysir og spæla. Við tí í huga, at hetta samstundis hevur við sær, at størri dentur verður lagdur á at føra hund í bandi alla aðrastaðni - og at taka lortin upp.

- ungdomspolitikur
Ungdómurin í dag dugir væl at orða seg, og týðning-armikið er, at politikkarar í høvuðsstaðnum duga at lurta og skapa umstøður til tann tørv, ungdomurin vísir á.

Hesin tørvur broytist, og tað er av stórum týðningi, at Tórshavnar kommuna lagar alt høvuðsstaðarøkið soleiðis til, at ung trívast og kenna seg hava ávirkan.

- eldrapolitikur
Eldraíbúðir, sambýli og til-hald eru tey tiltøk, eg kenni,

aftur at móguleikanum at fól-um búgva heima og fáa vitjan av heimahjálparum. Í ár misti eg báðar ommurnar, men tær ríkaðu meg við innlitum í hesi øki, ið mong avvarandi saman við brúkar-unum gleðast um hvønn dag.

Í kommununi er har-afturat eitt Eldraráð, og eg eri vísur í, at hesi fól-um duga at seta orð á hvønn tørv, tey seta Tórshavnar kommunu.

Helst hevur eldraøkið eisini ymiskt, ið kann betrast, og krøvini, tey eldru seta til gerandisdagin, broytast eisini. Bert við opnum posi-tivum samstarvi kunnu vit fremja bata.

- súkklumøguleikar
Tað er at fegnast um, at súkkklubreyt nú verður gjørd úti við Strond, og vónandi eru fleiri ætlanir á veg at betra móguleikarnar at súkkla trygt í høvuðsstað-

num. Súkkkludagar kundu havt við sær, at átøk vórðu gjørd at betra móguleikar-nar. Mær hevði dámt væl, um súkkklufeløg onkunsvegna vísu øðrum ítróttarfeløgum á, hvussu lætt tað er at súkkla í Havn, soleiðis at iðkarar tóku henda mugu-leikan til sín.

Ofta hoyrist frá foreldr-um, hvussu nógv tíð fer at koyra børn higar og hagar, men við súkklumøguleikum og framhaldandi góðari buss-skipan, hugsi eg, at færri bilar høvdu verið á vegnum - og harvið tryggari súkklumøguleikar.